

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Regels voor een wijnetiket

Vermeldingen voor wijnetiketten volgens Verordening (EU) 1308/2013, artikel 40 van Verordening (EU) 2019/33 en Verordening (EU) 2021/2117

Regels voor het wijnetiket

In dit document staan de regels voor vermeldingen op een wijnetiket. Er is onderscheid gemaakt tussen verplichte vermeldingen, facultatieve vermeldingen en een vermelding die sterk worden aangeraden. Daarnaast komen het lettertype en logo's aan bod. U kunt deze regels hierover vinden in hoofdstuk IV etikettering en presentatie (artikel 40 tot en met 58) van de verordening (EU) 2019/33.

Inhoud

Regels voor een wijnetiket	1
1. Verplichte vermeldingen	3
1.1 Gedealcoholiseerde wijn en gedeeltelijk gedealcoholiseerde wijn.....	10
1.2 Gebruik van het e-teken	11
1.3 Lettertype.....	11
2. Niet verplichte vermeldingen voor alle wijnen.....	11
2.1 Niet verplichte vermeldingen voor cépagewijn	12
2.2 Niet verplichte vermeldingen voor BOB en BGA-wijn	13
2.3 Niet verplichte vermeldingen voor mousserende kwaliteitswijn (niet BGA of BOB)	16
3. Vermelding die sterk wordt aangeraden.....	17

1. Verplichte vermeldingen

In het onderstaande overzicht ziet u de verplichte vermeldingen in één gezichtsveld volgens Verordening (EU) 1308/2013, artikel 40 van Verordening (EU) 2019/33 en **Verordening (EU) 2021/2117 (m.i.v. 8 december 2023)**.

Soort vermelding	Belangrijk	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Wijncategorie:	Wijn Minimaal 8,5% effectief alcoholgehalte en maximaal 15%, en minimaal 3,5 gram zuur per liter (46,6 milli-equivalent). De term "tafelwijn" wordt niet meer gebruikt.	Het vermelden van de wijncategorie is niet nodig voor BGA en BOB wijnen, maar heeft wel een meerwaarde bij speciale wijnen.	Bijlage VII, deel II Vo. 1308/2013 Wijncategorieën
	Likeurwijn Minimaal 15% effectief alcoholgehalte, en maximaal 22%.		
	Mousserende wijn Door vergisting, bij 20 Celsius overdruk van minstens 3 bar.		
	Mousserende kwaliteitswijn Door vergisting, bij 20 Celsius overdruk van minstens 3,5 bar.		
	Mousserende wijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd Er is koolzuurgas toegevoegd en heeft tenminste een overdruk van 3 bar.		
	Parelwijn Er is endogeen koolzuurgas uit vergisting in de oplossing is gebracht, bij 20 Celsius overdruk van minstens 1 en maximaal 2,5 bar, minimaal 7% effectief alcoholgehalte.		
	Parelwijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd Er is koolzuurgas in de oplossing gebracht, bij 20 Celsius overdruk van minstens 1 en maximaal 2,5 bar, minimaal 7% effectief alcoholgehalte.		
	Wijn van ingedroogde druiven Geen verrijking, minimaal 9% effectief alcoholgehalte.		
	Wijn van overrijpe druiven Geen verrijking, minimaal 12% effectief alcoholgehalte.		

Soort vermelding	Belangrijk	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Beschermde Geografische Aanduiding (BGA):	- De druivenrassen die zijn toegestaan bij BGA wijnen staan op de BGA provincie rassenlijst. - Gebruik niet de afkorting BGA maar vermeld altijd de volledige naam "Beschermde Geografische Aanduiding". <i>Schrijfwijze:</i> "Beschermde Geografische Aanduiding" "Provincie Naam" <i>Voorbeeld:</i> "Beschermde Geografische Aanduiding Limburg" - Optioneel: toevoegen van een kleiner gebiedsnaam binnen het BGA gebied. <i>Voorbeeld:</i> "Achterhoek Beschermde Geografische Aanduiding Gelderland" - Voor wijn met BGA provincie kan ook de traditionele naam worden gebruikt, mogelijk samen met een kleiner gebiedsnaam. <i>Schrijfwijze:</i> "Landwijn en Naam van Provincie" <i>Voorbeeld:</i> "Landwijn Utrecht"	Alleen voor BGA wijnen. Er is een BGA voor ieder van de 12 provincies.	Artikel 55 Vo. 2019/33 en artikel 112 en artikel 113 Vo. 1308/2013

Soort vermelding	Belangrijk	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Beschermde Oorsprongsbenaming (BOB):	- Gebruik BOB vermelding wanneer de wijn voldoet aan het productdossier van de BOB. - Gebruik niet de afkorting BOB maar vermeld altijd de volledige naam "Beschermde Oorsprongsbenaming". <i>Schrijfwijze:</i> "Beschermde Oorsprongsbenaming" "Naam van de BOB" - Kan samen gaan met een kleiner gebiedsnaam binnen het BOB gebied (optioneel).	Alleen voor BOB wijnen.	Artikel 55 Vo. 2019/33 en artikel 112 en artikel 113 Vo. 1308/2013
Herkomst:	Voor wijn die in Nederland is gemaakt met druiven die in Nederland zijn geoogst geldt de vermelding: "Product van Nederland", of "Wijn van Nederland", of "Geproduceerd in Nederland" of een gelijkwaardige uitdrukking. Voor wijn die in Nederland is gemaakt met druiven die in een andere EU-lidstaat zijn geoogst geldt de vermelding: "wijn van de Europese Gemeenschap" of een gelijkwaardige uitdrukking, dan wel, "wijn verkregen in Nederland uit in (naam v/d lidstaat) geoogste druiven".	Eventueel: "Wijn van Nederland uit (naam v/d lidstaat) geoogste druiven".	Artikel 45 Vo. 2019/33

Soort vermelding	Belangrijk	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Effectieve alcohol-volumegehalte:	U vermeldt het effectieve alcoholvolumegehalte als getal. Vermeld het in hele of halve procenten (xx of xx,5). De waarde mag maximaal 0,5% afwijken van het actuele gehalte. <i>Schrijfwijze:</i> "xx, x % vol" - U mag de volgende termen voor het alcoholvolumegehalte zetten (optioneel): "alc" of "effectief alcoholgehalte" of "effectieve alcohol".	Voor flessen tussen 20 en 100 cl moet de lettergrootte van het getal tenminste 3 mm zijn (grootte van de kleine letter "x").	Artikel 44 Vo. 2019/33
Energiewaarde	Deze waarde moet fysiek op het etiket staan. Dit kan worden uitgedrukt met het symbool 'E' voor energie. Voor de lettergrootte: houd op z'n minst 1,2 mm aan (kleine letter "x").	Moet in het verplichte gezichtsveld staan.	Artikel 119 lid 1 Vo. 1308/2013, artikel 6bis Vo. 251/2014 en artikel 1 punt 32 en artikel 3 punt 5 Vo. 2021/2117
Voedingswaarde	Fysiek op het etiket of via een QR-code.		Artikel 119 lid 1 Vo. 1308/2013, artikel 6bis Vo. 251/2014 en artikel 1 punt 32 en artikel 3 punt 5 Vo. 2021/2117
Ingrediënten	Fysiek op het etiket of via een QR-code. Het woord "Ingrediënten" moet worden vermeldt.		Artikel 119 lid 1 Vo. 1308/2013, artikel 6bis Vo. 251/2014 en artikel 1 punt 32 en artikel 3 punt 5 Vo. 2021/2117
QR-code	In geval van e-label: plaats QR-code op etiket om naar informatie te gaan.	Moet in het verplichte gezichtsveld staan. Vermeld bij de QR-code de aanduidingen 'Ingrediënten' en 'voedingswaarde' als deze informatie via de QR-code wordt verstrekt.	Artikel 34 Vo. 1169/2011, artikel 119 lid 1 Vo. 1308/2013, artikel 6bis Vo. 251/2014 en artikel 3 lid 5 Vo. 2021/2117

Soort vermelding	Belangrijk	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Flesvolume:	U vermeldt het flesvolume op het etiket. Voorbeeld: "750 ml" of "75 cl" of "0,75 l"	Voor flessen tussen 20 en 100 cl moet de lettergrootte van het getal tenminste 4 mm zijn (grootte van de kleine letter "x").	Artikel 23 en bijlage IX Vo. 1169/2011
Bottelaar:	De bottelaar is de natuurlijke persoon, rechtspersoon of groepering van dergelijke personen die in de Europese Unie is gevestigd en de producten bottelt of voor zijn/haar rekening laat bottelen. Wanneer u zelf bottelt: U vermeldt de naam/firmanaam met de plaats en lidstaat of het etiketcodenummer van de bottelaar, voorafgegaan door "Bottelaar....." Of: "Gebotteld door"	Voor de lidstaat gebruikt men de ISO landcode: (NL)	Artikel 46 Vo. 2019/33
	Wanneer u iemand anders laat bottelen: U vermeldt de naam/firmanaam met de plaats en lidstaat of het codenummer van de firma voor wie gebotteld is, voorafgegaan door "Gebotteld voor" Of: "Gebotteld voordoor....." waarbij u op beide plekken de naam/firmanaam met de plaats en lidstaat vermeldt. U mag één van deze gegevens vervangen door een etiketcodenummer (van RVO).	Voor de lidstaat gebruikt men de ISO landcode: (NL)	

Soort vermelding	Belangrijk	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Suiker (bij mousserende wijn):	Dit is een verplichte vermelding voor mousserende wijn, mousserende wijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd, mousserende kwaliteitswijn en aromatische mousserende kwaliteitswijn. Het suikergehalte voor mousserende wijn, mousserende wijn waaraan koolzuurgas is toegevoegd, mousserende kwaliteitswijn of aromatische mousserende kwaliteitswijn moet worden aangeduid met de vastgestelde vermeldingen in Deel A van Bijlage III uit Vo. 2019/33. Het suikergehalte voor wijnen anders dan bovenstaande wijnen in Deel A van Bijlage III uit VO. 2019/33 moet worden aangeduid met de vastgestelde vermeldingen in Deel B van Bijlage III uit Vo. 2019/33.	Alleen verplicht voor mousserende wijnen.	Artikel 119 Vo. 1308/2013, artikel 47, artikel 48 en artikel 52 Vo. 2019/33 Zie vermeldingen bijlage III deel A en deel B Vo. 2019/33
Partijnummer:	Het partijnummer is het unieke nummer ("L...") dat verwijst naar wijn die met praktisch gelijke kenmerken is gemaakt en gebotteld.	Het partijnummer mag in ander gezichtsveld staan.	Directive 89/396 > 2011/91161

Soort vermelding	Belangrijk	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Allergeneninformatie:	Wanneer een wijn 0,25 mg/liter of meer caseïne uit melk, 25 mg/l of meer albumine, lysozym uit ei of 10 mg/liter of meer sulfiet bevat dan moet dit op het wijnetiket. en als dit van toepassing is, óók op het e-label, zoals via een QR-code, vermeld worden. <i>Schrijfwijze:</i> "bevat sulfieten" of "zwaveldioxide" en/of: "ei", "eiproteïne", "eiderivaat", "eilysozym" of "eialbumine" en /of: "melk", "melkderivaat", "melkcaseïne" of "melkproteïnen" Regels voor de etiket informatie voor allergenen informatie: lettergrootte: houd op z'n minst 1,2 mm aan (kleine letter "x") en zorg voor "een afwijkende achtergrond, onderstrepen of vet afdrukken" van deze informatie (informatie benadrukken).	De allergeneninformatie mag in ander gezichtsveld staan. Deze waarschuwingeninformatie is alleen nodig als de ingrediënten niet op het fysieke etiket staan.	Artikel 41 en bijlage I deel B Vo. 2019/33, Artikel 9, Artikel 21 en bijlage II Vo. 1169/2011 Artikel 21 Vo. 1169/2011
Taalvoorschriften:	De verplichte voedselinformatie moet in een voor de consument begrijpelijke taal worden aangebracht op het etiket.		Artikel 15 Vo. 1169/2011

1.1 Gedealcoholiseerde wijn en gedeeltelijk gedealcoholiseerde wijn

Effectief alcoholvolumegehalte van gedealcoholiseerde wijn	U vermeldt het effectieve alcoholvolumegehalte. Vermeld het in hele of halve procenten (xx of xx,5). De waarde mag 0% of 0,5 % zijn.	Dealcoholisatie alleen mogelijk voor de wijncategorieën 1(wijn), 4,5,6 en 7 (mousserend) en 8 en 9 (parelwijn) Dealcoholisatie kan niet voor BOB en BGA wijnen Dealcoholisatie kan ook niet voor gearomatiseerde wijnen	Artikel 1 punt 32 Vo. 2021/2117
Effectief alcoholvolumegehalte van gedeeltelijk gedealcoholiseerde wijn	Als het effectief alcoholvolumegehalte minder bedraagt dan het minimum voor de wijncategorie vóór de gedeeltelijke dealcoholisatie mag de waarde in hele of halve procenten worden opgenomen (xx of xx,5). Bij BOB /BGA moet gedeeltelijke dealcoholisering opgenomen worden in het productdossier	Kan alleen tot minimum dat geldt voor de wijncategorie zonder dealcoholisatie.	Artikel 1 punt 21, punt 32 Vo. 2021/2117
Houdbaarheidsdatum	Verplicht voor wijnen die een dealcoholisatiebehandeling hebben ondergaan en een effectief alcoholvolumegehalte van minder dan 10 % hebben. Ten minste houdbaar tot dd-mm-yyyy. Voor de lettergrootte: houd op z'n minst 1,2 mm aan (kleine letter "x").	Mag op ander gezichtsveld staan.	Artikel 1, punt 32 Vo. 2021/117 Artikel 9, lid 1f en bijlage X Vo. 1169/2011
Etiket bij gedealcoholiseerde en en gedeeltelijk gedealcoholiseerde wijn	Samen met de naam van de wijncategorie de term: gedelcoholiseerd of gedeeltelijk gedealcoholiseerd opnemen	Bij BOB of BGA wijn: naam altijd samen met term: gedeeltelijk gedealcoholiseerde wijn	Artikel 119 lid 1 en lid 2 Vo. 1308/2013 en artikel 1, punt 32 Vo. 2021/117

1.2 Gebruik van het e-teken

Het e-teken geeft weer dat het gemiddelde gewicht van de partij tenminste gelijk is aan het gewicht dat op het etiket vermeld staat. Het gebruik van het e-teken is vastgelegd in Bijlage I, punt 3.3, van Richtlijn 76/211/EEG.

U kunt het e-teken enkel op het wijnetiket gebruiken als u in bezit van een erkenning die is afgegeven door het Nederlands Meetinstituut (NMI).

1.3 Lettertype

Er zijn regels over hoe u de verplichte vermeldingen op het wijnetiket zet. U moet een lettertype gebruiken met een hoogte van minimaal 1,2 mm (referentiehoogte is de "x" letter). Bij de vermelding alcoholvolumegehalte moet het getal 3mm groot zijn. Bij de vermelding flesvolume moet het getal 4mm groot zijn. De tekst over de vermelding BGA of BOB moet minstens 2 keer zo groot zijn als de adresgegevens.

2. Niet verplichte vermeldingen voor alle wijnen

In het onderstaande overzicht ziet u de facultatieve vermeldingen volgens artikel 40 van Verordening (EU) 2019/333.

Soort vermelding	Uitleg	Waar staat het in de wetgeving?
Logo van allergenen:	Facultatief, naast de verplichte tekst (zie allergenen hierboven) Naast verplichte vermelding kunt u een logo toevoegen. 	part B of Annex X to Regulation (EU) No. 579/2012
Suiker:	Een vermelding van het suikergehalte is alleen verplicht voor mousserende wijnen. Het is facultatief voor andere wijnen. <i>Schrijfwijze:</i> - "droog" - "halfdroog" - "halfzoet" - "zoet"	Bijlage III Vo. 2019/33

Soort vermelding	Uitleg	Waar staat het in de wetgeving?
Biologisch:	U mag vermelden dat de wijn biologisch is door de volgende aanduidingen te gebruiken: - "biologisch" - "bio" - "eco" - "eko" - "organic"	Vo. EU 202/2012 (SKAL)
Wijn uit proefaanbouw:	Deze vermelding is voor wijn uit proefaanbouw waarvoor een vergunning is aangevraagd bij RVO. Rassen staan niet op de OIV lijst. Schrijfwijze: "Wijn uit proefaanbouw" - U mag het jaartal ook vermelden.	Artikel 81 Vo. 1308/2013 en Artikel 19c Regeling wijn en olijfolie
Beschrijving van de wijn:	U kunt een korte tekst toevoegen om meer informatie te geven over de wijngaard, wijn, of druiven. Dit kan bijvoorbeeld op de achterkant van het etiket.	Artikel 120 Vo. 1308/2013
Taalvoorschriften:	De verplichte voedselinformatie mag in één of meerdere van de 24 officiële talen van de EU worden vermeld. Het gebruik van de Nederlandse taal is zeer wenselijk	Artikel 9 Vo. 1169/2011

2.1 Niet verplichte vermeldingen voor cépagewijn

Deze vermeldingen gelden alleen voor cépagewijn.

Soort vermelding	Uitleg	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Cépagewijn Nederland	Bij deze vermelding op het wijnetiket geldt dat de certificaat aanwezig moet zijn. Schrijfwijze: "Cépagewijn Nederland"		Artikel 51 Vo. 2019/33 en artikel 15 Regeling wijn en olijfolie

Soort vermelding	Uitleg	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Druivenrassen	Bij de vermelding van druivenrassen op het wijnetiket geldt de regel dat deze rassen op de OIV-lijst of de lijst met toegestane druivenrassen BOB/BGA Nederland moeten staan. Bij 1 ras geldt: Minimaal 85% van de druiven moet van dit ras zijn. Bij meerdere rassen geldt: 100% van de druiven is van deze rassen.		Artikel 81 Vo. 1308/2013 en artikel 15 Regeling wijn en olijfolie
Jaartal	U moet het jaartal vermelden op het wijnetiket.		Artikel 15 Regeling wijn en olijfolie

2.2 Niet verplichte vermeldingen voor BOB en BGA-wijn

Deze vermeldingen gelden alleen voor BOB en BGA-wijn.

Soort vermelding	Uitleg	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Logo van BOB of BGA-wijn:	Facultatief, naast de verplichte tekst over BOB of BGA. 		Artikel 22 Vo. 2019/33
Druivenrassen:	Bij de vermelding van druivenrassen op het wijnetiket geldt de regel dat deze rassen op de lijst met toegestane druivenrassen BOB/BGA Nederland moeten staan. Bij 1 ras geldt: Minimaal 85% van de druiven moet van dit ras zijn. Bij meerdere rassen geldt: 100% van de druiven is van deze rassen.		Artikel 50 Vo. 2019/33

Soort vermelding	Uitleg	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Oogstjaartal:	Voor de vermelding van het oogstjaartal op het wijnetiket geldt: -Minstens 85 % van de druiven is in het betrokken jaar geoogst. -Bij producten die traditioneel worden verkregen uit in januari of februari geoogste druiven, is het wijnoogstjaar het voorafgaande kalenderjaar. <i>Schrijfwijze:</i> Jaartal in cijfers		Artikel 49 Vo. 2019/33
Aanduidingen die verwijzen naar een bepaalde productiemethode			Artikel 53 Vo. 2019/33
Rijping op het vat	Houten Vat • "gerijpt in het vat" • "gerijpt in vaten" (met de houtsoort) of "gegist in....." en "verouderd in....." in plaats van "gerijpt in..."		Artikel 53 en bijlage V Vo. 2019/33
Mousserende wijn BOB Gisting op fles	Geldt alleen als: • het product mousserend is gemaakt door een tweede alcoholische vergisting op fles; • het bereidingsproces, met inbegrip van de rijping in het productiebedrijf, gerekend vanaf het begin van de gisting die is bestemd om de cuvée mousserend te maken, ten minste negen maanden heeft geduurd; • de gisting die is bestemd om de cuvée mousserend te maken, en de aanwezigheid van de cuvée op de wijnmoer ten minste 90 dagen hebben geduurd; • het product van de wijnmoer is gescheiden door filtreren bij het oversteken of door degorgering (= verwijderen van het bezinksel). Tekst: • "gisting op de fles"		Artikel 53 Vo. 2019/33

Soort vermelding	Uitleg	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Crémant	Crémant van toepassing op een witte of rosé mousserende kwaliteitswijn met BOB Dit geldt alleen als: • de druiven handmatig zijn geoogst; • de wijn is verkregen door persing van volledige of afgeriste druiven. De verkregen hoeveelheid most mag hoogstens 100 liter per 150 kg druiven bedragen; • het maximumgehalte aan zwaveldioxide niet meer bedraagt dan 150 mg/l; • het suikergehalte minder bedraagt dan 50 g/l; • de wijn aan de eisen van lid 4 Vo 2019/33 voldoet, (voor vergisting op de fles volgens.....methode); • onverminderd artikel 55 Vo 2019/33 (kleiner gebied) de uitdrukking "crémant" op de etiketten van mousserende kwaliteitswijnen wordt vermeld in combinatie met de naam van het afgebakende geografische eenheid van de beschermde oorsprongsbenaming. Tekst: "crémant"		Artikel 53 Vo. 2019/33

2.3 Niet verplichte vermeldingen voor mousserende kwaliteitswijn (niet BGA of BOB)

Aanduidingen die verwijzen naar een bepaalde productiemethode	Uitleg	Bijzonderheden	Waar staat het in de wetgeving?
Mousserende kwaliteitswijn Gisting op fles	Geldt alleen als: • het product mousserend is gemaakt door een tweede alcoholische vergisting op fles; • het bereidingsproces, met inbegrip van de rijping in het productiebedrijf, gerekend vanaf het begin van de gisting die is bestemd om de cuvée mousserend te maken, ten minste negen maanden heeft geduurd; • de gisting die is bestemd om de cuvée mousserend te maken, en de aanwezigheid van de cuvée op de wijnmoer ten minste 90 dagen hebben geduurd; • het product van de wijnmoer is gescheiden door filtreren bij het oversteken of door degorgering (= verwijderen van het bezinksel). Tekst: • "gisting op de fles"		Artikel 53 Vo. 2019/33

3. Vermelding die sterk wordt aangeraden

Deze vermelding is niet verplicht maar wordt sterk aangeraden.

Zwangerschapswaarschuwing

De zwangerschapswaarschuwing is geen verplichte vermelding op het wijnetiket maar het wordt wel sterk aangeraden. Gebruik hiervoor het onderstaande logo op uw wijnetiket.

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Prinses Beatrixlaan 2 | 2595 AL Den Haag
Postbus 93144 | 2509 AC Den Haag
T +31 (0) 88 042 42 42
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | juli 2024

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken.